

Winkeltijdenverordening Amersfoort 2023

De raad van de gemeente Amersfoort;

Gelet op het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 maart 2023 (zaaknummer 1749335);

overwegende dat de Winkeltijdenverordening 2013 dient te worden geactualiseerd;

gelet op artikel 3 van de Winkeltijdenwet en artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen:

Winkeltijdenverordening Amersfoort 2023

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. wet: Winkeltijdenwet;
- b. winkel: winkel als bedoeld in artikel 1 van de wet;
- c. levensmiddelenwinkel: een winkel in de zin van artikel 1 van de Winkeltijdenwet, met een maximale winkelvloeroppervlakte van 499 m², gericht op de dagelijkse artikelensector (levensmiddelen), niet zijnde kleinschalige speciaalzaken;
- d. supermarkt: een winkel in de zin van artikel 1 van de Winkeltijdenwet met een minimale winkelvloeroppervlakte van 500 m², gericht op de dagelijkse artikelensector (levensmiddelen), niet zijnde kleinschalige speciaalzaken;
- e. feestdag: Nieuwjaarsdag, Goede Vrijdag na 19.00 uur, eerste paasdag, tweede paasdag, Hemelvaartsdag, eerste pinksterdag, tweede pinksterdag, 24 december na 19.00 uur, eerste kerstdag, tweede kerstdag en 4 mei na 19.00 uur;
- f. college: college van burgemeester en wethouders.

Artikel 2. Vrijstelling

1. Voor het in artikel 2, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet vervatte verbod geldt een vrijstelling tussen 06.00 uur en 22.00 uur, met uitzondering van zondagen waarop een feestdag valt.
2. Voor het in artikel 2, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de wet vervatte verbod geldt een vrijstelling tussen 06.00 en 22.00 uur op:
 - a. Nieuwjaarsdag;
 - b. Goede Vrijdag na 19.00 uur;
 - c. tweede paasdag;
 - d. Hemelvaartsdag;
 - e. eerste pinksterdag;
 - f. tweede pinksterdag;
 - g. 24 december na 19.00 uur;
 - h. tweede kerstdag.
3. Voor de in artikel 2, eerste lid, aanhef en onder a, b en c van de wet vervatte verboden geldt een vrijstelling gedurende de ramadan vanaf twee uur voor zonsopgang tot zonsopgang en vanaf twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang voor winkels, waar brood en gebak wordt verkocht dat in het bijzonder is bestemd voor hen die zich aan de ramadan houden, mits in die winkel ook brood en gebak pleegt te worden verkocht buiten de periode van ramadan.

Artikel 3. Ontheffing

1. Het college kan in naar het oordeel van het college uitzonderlijke gevallen op aanvraag ontheffing verlenen van het in artikel 2, eerste lid, onder c, van de wet vervatte verbod.
2. Het college kan op aanvraag ontheffing verlenen van het in artikel 2, eerste lid, onder c, van de Winkeltijdenwet vervatte verbod ten behoeve van een zogenaamde avondwinkel tussen 22.00 uur en 02.00 uur, indien deze avondwinkel kan worden gecategoriseerd als levensmiddelenwinkel.
3. Een ontheffing als bedoeld in het tweede lid wordt niet verleend aan slijterijen of winkels waar uitsluitend maaltijden en alcoholvrije dranken voor directe consumptie worden verkocht (afhaalzaken);

4. Aan een ontheffing als bedoeld in het tweede lid wordt in elk geval het voorschrift verbonden dat de avondwinkel geen gelegenheid tot nuttigen ter plaatse biedt.
5. De ontheffing bedoeld in het eerste en tweede lid kan worden geweigerd als naar het oordeel van het college moet worden aangenomen dat de veiligheid, de openbare orde of de woon- en leefsituatie in de omgeving van de avondwinkel op ontoelaatbare wijze zal worden beïnvloed indien de ontheffing verleend wordt.

Artikel 4. Beslistermijn

1. Het college beslist op een aanvraag om een ontheffing binnen acht weken na de dag waarop de aanvraag is ontvangen.
2. Het college kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen.

Artikel 5. Intrekken of wijzigen van de ontheffing

Het college kan een ontheffing, als bedoeld in artikel 3, tweede en derde lid, intrekken of wijzigen indien:

- a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten dit noodzakelijk maken in verband met het belang of de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist;
- c. de woon- en leefsituatie, de veiligheid of de openbare orde in de omgeving van de winkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van de winkel op basis van de ontheffing;
- d. de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- e. van de ontheffing binnen een termijn van zes maanden geen gebruik wordt gemaakt;
- f. de houder dit verzoekt.

Artikel 6. Slotbepalingen

1. De Winkeltijdenverordening Amersfoort 2013 wordt ingetrokken.
2. Een krachtens de Winkeltijdenverordening Amersfoort 2013 verleende ontheffing geldt als ontheffing verleend krachtens deze verordening. Het college kan deze ambtshalve vervangen door een ontheffing krachtens deze verordening. Ambtshalve vervanging kan gepaard gaan met een wijziging van beperkingen en voorschriften.
3. Aanvragen om ontheffing die zijn ingediend onder de Winkeltijdenverordening Amersfoort 2013 maar waarop nog niet is beschikt bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld overeenkomstig deze verordening.
4. Deze verordening treedt in werking één dag na de bekendmaking.
5. Deze verordening wordt aangehaald als: Winkeltijdenverordening Amersfoort 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 9 mei 2023

de griffier,

de voorzitter,

TOELICHTING

Algemene toelichting

Op 1 juli 2013 is de gewijzigde Winkeltijdenwet in werking getreden. Op grond van de Winkeltijdenwet blijven de wettelijke verboden om winkels op zon-, feestdagen en op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur open te stellen, bestaan. Gemeenten kunnen na de wetswijziging echter zelf bepalen of- en in hoeverre zij vrijstelling of ontheffing verlenen van deze verboden. De uitzonderingsbepalingen, zoals de toerismebepaling en de avondwinkelbepaling, zijn komen te vervallen.

Op 1 januari 2022 is de Winkeltijdenwet opnieuw gewijzigd. Deze wijziging betreft de bescherming van ondernemers tegen een éézijdige wijziging van openingstijden door de verhuurders van winkelruimten.

De gemeente Amersfoort heeft in 2013 een Winkeltijdenverordening vastgesteld. Destijds is besloten om de winkels toe te staan om elke dag geopend te zijn, met uitzondering van vier feestdagen en drie avonden. In 2016 is de Winkeltijdenverordening geëvalueerd waaruit bleek dat er noch bij ondernemers, noch bij bewoners draagvlak was om de winkeltijden verder te verruimen.

In 2020 kreeg ook Amersfoort te maken met de gevolgen van de coronapandemie. Winkels moesten gesloten blijven, behalve wat in de overheidscommunicatie 'essentiële winkels' werd genoemd. Bij uitzondering is deze winkels toen tijdens een aantal feestdagen toegestaan om open te gaan.

Toen de situatie weer was genormaliseerd bleek dat veel ondernemers graag 365 dagen per jaar de keuzevrijheid willen hebben om hun winkel wel of niet te openen. In januari bleek in een vergadering van de raadscommissie Bedrijvigheid daar ook politieke steun voor te bestaan. Daarom is in deze nieuwe Winkeltijdenverordening alleen nog het verbod gehandhaafd om op eerste paasdag, eerste kerstdag en 4 mei na 19.00 de winkel geopend te hebben.

Handhaving

Tegen overtredingen van artikel 2 van de Winkeltijdenwet juncto artikel 2 van deze verordening kan het college handhavend optreden door middel van het opleggen van een last onder dwangsom.

Artikel 1: Begripsbepalingen

Voor de definitie van winkel wordt verwezen naar artikel 1 van de Winkeltijdenwet. Daarin is een winkel gedefinieerd als: een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, waarin goederen aan particulieren plegen te worden verkocht. Een levensmiddelenwinkel is een winkel voor de dagelijkse goederen, en verschilt in schaalgrootte van een supermarkt.

Artikel 2: Vrijstelling

Lid 1: In de Winkeltijdenwet is vastgelegd dat winkels op zondag dicht moeten zijn, maar in Amersfoort mogen winkels alle dagen van de week open zijn, van 6.00 tot 22.00 uur. Winkels mogen zelf bepalen wanneer zij open zijn binnen deze tijden. Traditioneel is in de binnenstad donderdag koopavond. Op dodenherdenking (4 mei) moeten de winkels na 19.00 uur gesloten zijn, alsmede op eerste paasdag en eerste kerstdag.

Lid 2: Tijdens de ramadan mogen winkels die brood en gebak verkopen open zijn vanaf twee uur voor zonsopgang tot aan zonsopgang en vanaf twee uur voor zonsondergang tot aan zonsondergang. Dit geldt alleen voor winkels die specifiek brood en gebak verkopen in de traditie van de ramadan.

Artikel 3: Ontheffing

Lid 1: Een individuele winkel kan een aanvraag doen om buiten de wettelijke openingstijden open te mogen. Er moet dan wel sprake zijn van een uitzonderlijke situatie. In de aanvraag moet deze uitzonderlijke situatie worden beschreven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de start om 0.00 uur van de verkoop van een bijzonder boek of computergame dat vanaf een bepaalde datum verkrijgbaar is.

Lid 2: voor avondwinkels kan een aanvraag worden gedaan voor een ontheffing zodat deze winkels elke dag tussen 22.00 en 02.00 uur geopend mogen zijn. Deze avondwinkels mogen uitsluitend algemene levensmiddelen verkopen (een speciaalzaak zoals een bakker of een slager valt hier niet onder), en geen sterke drank. Afhaalzaken kunnen geen vergunning voor een nachtwinkel krijgen; dit om te voorkomen dat deze in de nacht open kunnen blijven. De eindtijd van 2.00 uur sluit aan bij die van de bestaande vergunningen en bij de maximale sluitingstijd van de horeca (A).

De aanvraag voor een ontheffing wordt in elk geval geweigerd als redelijkerwijs valt aan te nemen dat de woon- en leefsituatie, de veiligheid of de openbare orde in de omgeving van de winkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er in een belendend perceel gewoond wordt op de begane grond.

Artikel 5. Intrekken of wijzigen van de ontheffing

Het college kan een ontheffing voor een nachtwinkel ook weer intrekken als daar voldoende redenen voor zijn.